

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

Ion și Doina ALDEA-TEODOROVICI

30 de ani de la trecerea în eternitate

Guvernul Republicii Moldova,
Ambasada Republicii Moldova in Republica Franceza,
„Departamentul pentru Români de
Pretutindeni”, Guvernul României,
Fundația “Moldova for Democracy
and Development”

Asociațiile “Două Inimi Gemene”
“Connexions Moldavie”
“Toți Români”

lansează

Anul Internațional :

ION ȘI DOINA ALDEA-TEODOROVICI

Cu un spectacol extraordinar
dedicat martirilor
neamului românesc

Nume: Aldea - Teodorovici Ion
Data nașterii - 7 aprilie 1954, R. Moldova, orașel Leova
Părinții - tata: Teodorovici Cristofor
- funcționari
mama: Teodorovici Maria
Stare civilă - căsătorit
sotia: Doina

feciorul: Cristofor.

Educație - școala muzicală “Ștefan Neaga”

Colegiul de muzică din Tiraspol

1987 Academia de Muzică, Teatru și Arte plastice.

Experiență profesională - Saxafonist în formația “Contemporanul”. Conducătorul formației “DIATE”, conducător artistic la teatrul “M. Eminescu”

Compozitor: a scris peste 300 de cântece patriotice, lirice, pentru copii, muzică pentru filme (“Iona” “Disidentul”, “Ce te legeni, codrule”)

Piese de teatru:

Nume - Aldea-Teodorovici Doina

Data nașterii - 15 noiembrie 1958, Chișinău

Părinții - tata: Gheorghe I. Marin - jurnalist

mama: Eugenia Marin - profesoară de limba și literatura română.

Starea civilă - căsătorită

1981 Sotul: Aldea-Teodorovici Ion 1982 feciorul: Cristofor (Crist)

Educație -

1975 a absolvit școala Nr.1, româno - franceză, Chișinău

1980 Universitatea de stat din Chișinău, facultatea de filologie, limba și literatura română.

Experiență profesională -

1981 profesoară de literatura Universală la universitatea pedagogică “Ion Creangă”;

1988 Academia de Muzică Teatru și Arte plastice. 1982 Interpretă de muzică ușoară

1992 formează duetul Doina și Ion Aldea-Teodorovici

Distincții - Artistă Emerită din R.Moldova

1993 Post mortem - Ordinul Republicii

Interese - traduce la “Moldova - film” din limba rusă în limba română.

Studiază pianul de la vârsta de șase ani.

Dansatoare (amatoare) în ansamblul de dansuri populare “Moldovenească”, moderator al formației “Moldovenească”.

Cu formația au dat spectacole în Rusia, Germania, Mongolia, Algir, Cuva (Festivalul Internațional al Tineretului), Iugoslavia, etc. . .

pasionată de artele frumoase.

Componenta lingvistică - limba română - maternal

limba franceză - foarte bine

limba rusă - foarte bine

limba engleză - capacități de comunicare

Ion ALDEA-TEODOROVICI

compozitor și interpret

1954-1992

- **S-a născut la 7 aprilie 1954 la Leova;**
- **1961-1969 – școala medie de muzică „Eugen Coca” din Chișinău;**
- **1969-1973 – Școala medie de Muzică din Tiraspol (clarinet și saxafon);**
- **1981-1988 – Conservatorul „Gavriil Muzicescu”, Chișinău, clasa de compoziție și pedagogie;**
- **debutează cu compoziții proprii.**

CARIERA MUZICALĂ

- **1975-1977 – Saxafonist în ansamblul vocal-instrumental „Contemporanul” al Filrmonicii din Chișinău;**
- **1981 – Căsătoria lui Ion și Doina Marin. Activitatea interpretativă și de creație a desfășurat-o în duet cu soția sa, Doina Aldea-Teodorovici, înființând în anul 1986 formația „TELEFON”;**
- **1991 – Fondarea Teatrului „UNIREA” la București.**

TURNEE ÎN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE

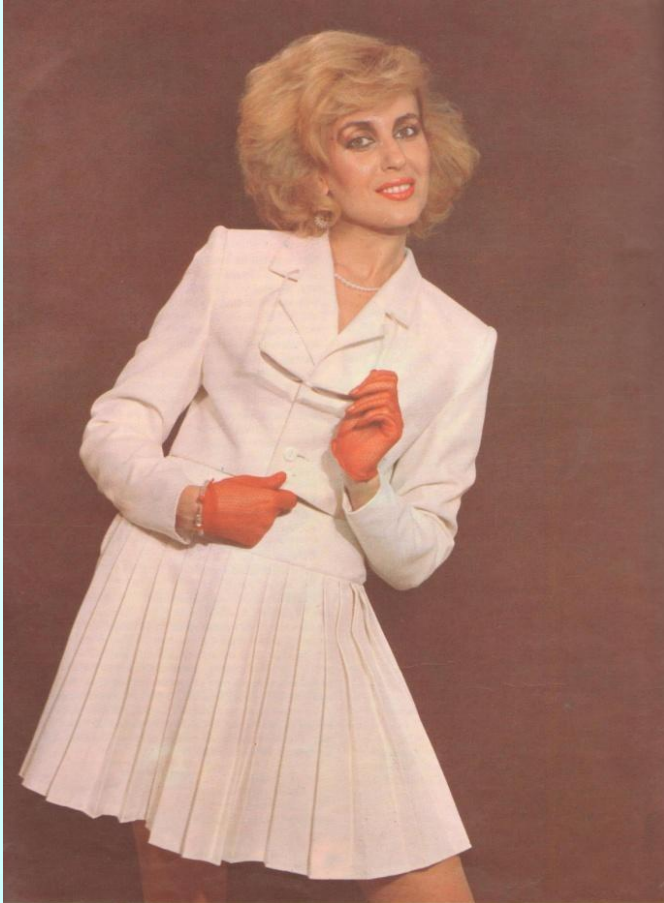
- **Cipru, Amerca, Finlanda, Germania.**

ACTIVITATEA COMONISTICĂ

- **Piese simfonice: Cvartete pentru coarde, Variațiuni pentru pian, Rapsodia simfonică, 500 de cântece de estradă și pentru copii;**
- **Semnează coloanele sonore a peste 16 lungmetraje. Muzică pentru filme: „Iona”, „Disidentul”, „Ce te legeni, codrule”;**
- **Piese de teatru:**
  - „Fântână Anghelinei ”- dram. A. Burac,**
  - „Dragă, consăteanule” - dram. Gh. Malarciuc,**
  - „Abecedarul” - dram. D. Matcovschi,**
  - „Tata” - dram. D. Matcovschi,**
  - „Pomul vietii” - dram. D. Matcovschi;**
- **319 spectacole ale Teatrului Dramatic din Chișinău.**

DOINA Marin

1958-1992

- **S-a născut la 15 noiembrie 1958, la Chișinău;**
- **1963 – cercul de balet;**
- **1964 – de la vârsta de 6 ani și până în clasa a 8-a, Doina Marin participă la dublarea filmelor în românește la Studioul „Moldova-Film”;**
- **Anii`60 – școala muzicală „Eugeniu Coca”, clasa pian.**

DOINA Aldea-Teodorovici

1979 – Facultatea de Filologie, Universitatea de Stat din Chișinău;

1979-1982 – profesoară de literatură universală la Institutul Pedagogic „Ion Creangă”, Chișinău;

Mai mulți ani dansatoare în ansamblul „Moldoveneasca”;

1982 – debutează în muzica ușoară;

1988 – Academia de Muzică Teatru și Arte plastice;

1992 – Evoluează în filmul „Dragostea ce mișcă sori și stele”.

ÎN DUET CU ION ALDEA-TEODOROVICI

- Eu te iubesc, tu mă iubești
- Trei culori
- Suveranitate
- Iubiți Învățători
- Limba română
- Comment *ça va?*

LAUREAȚI AI CONCURSULUI

Melodii-89

**cadou din partea pictorului Tudor Zbîrnea, care se
întitulează „CRUCIFIX”,**

Cerbul de Aur, România

PREMII

- **CEL MAI BUN COMPOZITOR, Mamaia, România**
- **CEL MAU BUN INTERPRET, Mamaia, România**
- **CEL MAI BUN CÂNTEC, Mamaia, România**

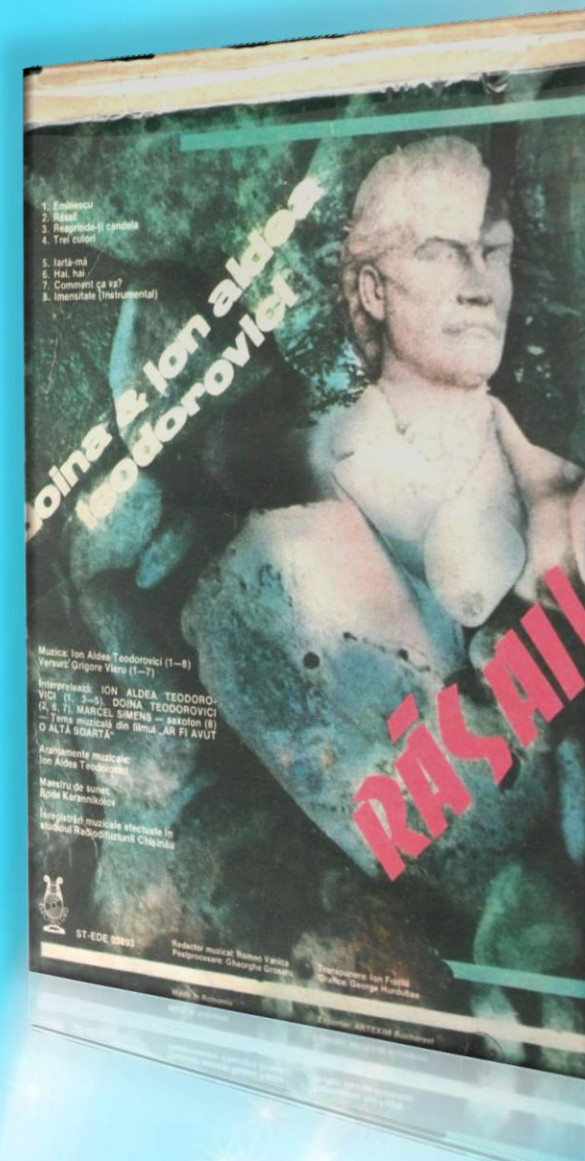
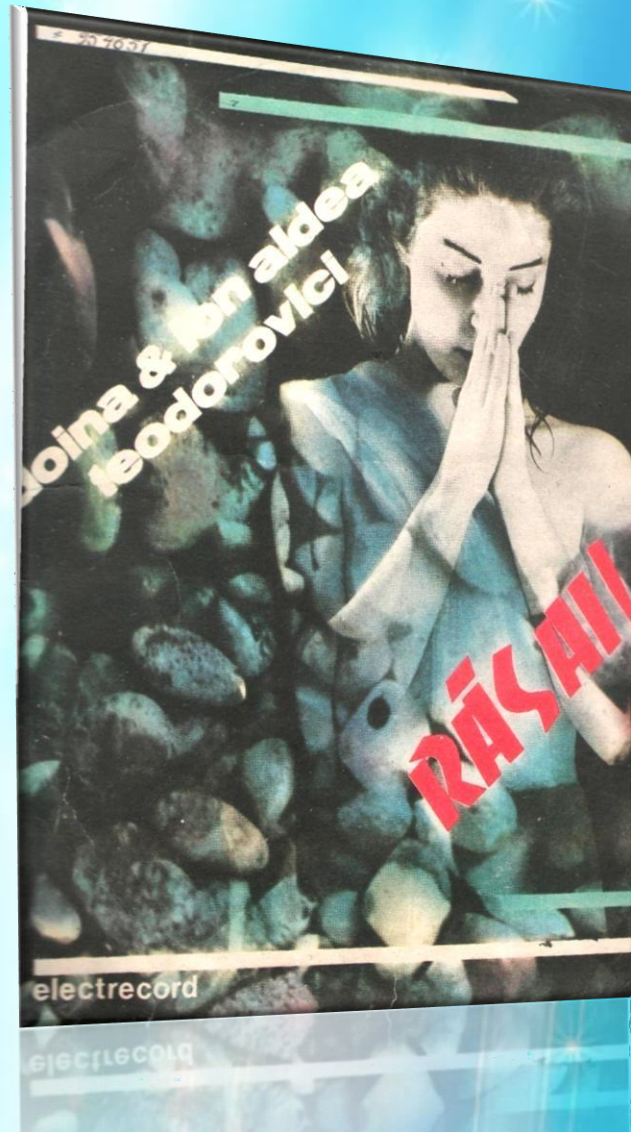
DISTINCȚII

- **1989 – Artist Emerit din Republica Moldova**
- **1992 – Ordinul Republicii, post-mortem**
- **1992 – Artistă Emerită din Republica Moldova**
- **1993 – Ordinul Republicii, post-mortem**

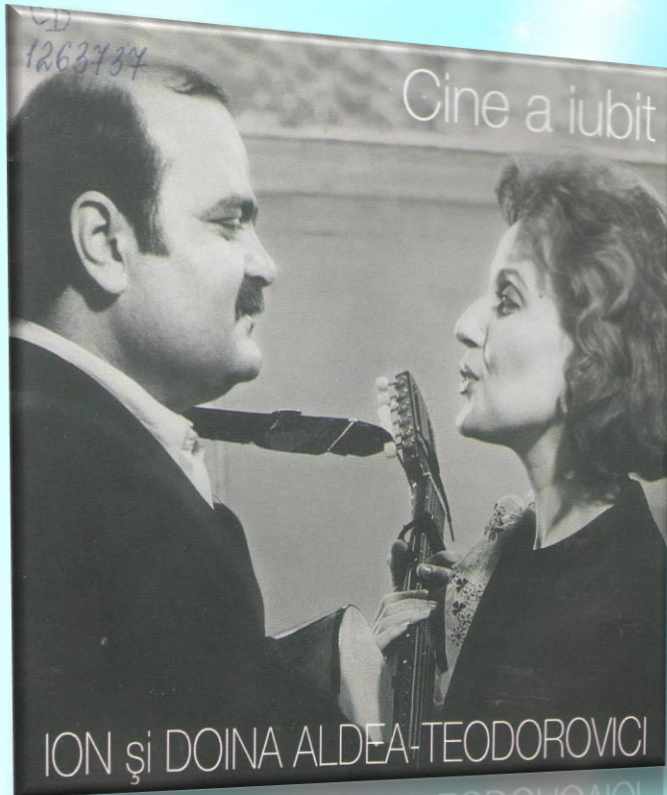
OPERA

1991 – PRIMUL DISC „RĂSAI”

CD-ROM, DVD-ROM

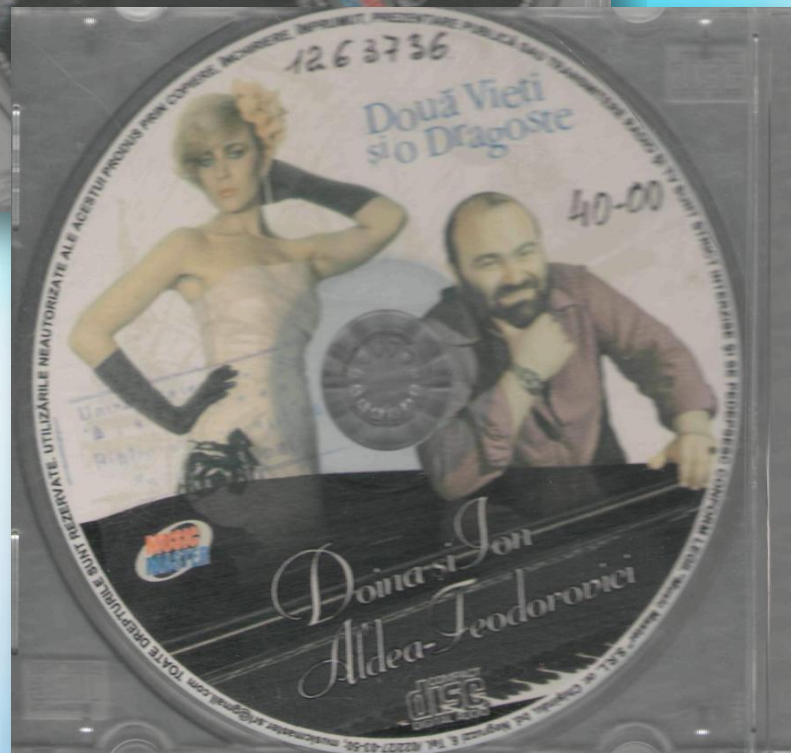
Ion și Doina Aldea-Teodorovici CLOPOTUL ÎNVIERII...

- Înregistrare 3:40
 I. Aldea Teodorovici
 Femeșen 4:55
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Clopotul învierii 5:02
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Pentru Ea 4:36
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Limba română 3:32
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Răsai 2:55
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Trei culori 4:09
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Măhuri de Prut 4:32
 I. Aldea Teodorovici - A. Păunescu
 Donă lucruri genice 4:31
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Suveranitate 5:10
 I. Aldea Teodorovici - I. Hadică
 Tu cauți o inimă simplă 4:25
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 U n nime pe zapada 4:07
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Fieare dulce de lei 3:14
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 O servenală 3:45
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Indiferență 3:56
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru
 Hartă-mă 4:48
 I. Aldea Teodorovici - G. Vieru

Producție "MUSIC MASTER"

Înregistrări din arhiva colaborării Ion Aldea Teodorovici.
 Restaurarea și masterizarea digitală au fost efectuate în studioul
 "CANTABILE" al Departamentului Cultural al Consiliului
 municipal de sector în București.

Masterizat de
 MUSIC MASTER
 © 1997, Djanoșca Edit
 Made in Moldova

SUNT, PRIN CÂNTECUL LOR...

„Doina și Ion vor dăinui în veșnicia poporului luminând și alinând sufletele cu cântecele lor”.

Gheorghe Gheorghiu, cântăreț

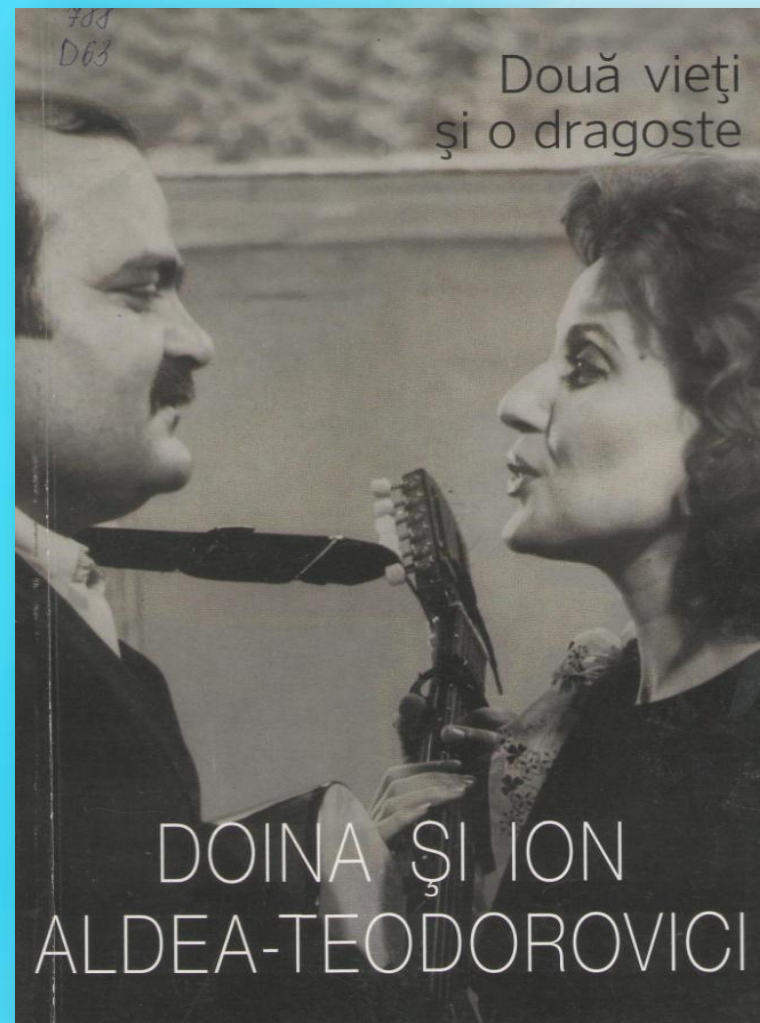
„Ei au intonat ceea ce avem mai sfânt... Mama, Eminescu, Dumnezeu. Ei ne-au cântat graiul, scrisul, suveranitatea. În acest sens, cântecul va rămâne unul din insemnele noastre de distincție ca neam între neamuri”.

Tudor Chiriac, compozitor

„Numai cântecele lor ne mai pot domoli durerea pierderii, numai tristul adevăr că opera întotdeauna îl supraviețuiește pe creator, numai certitudinea că Ion și Doina aparțin acestei tagme ne mai poate alina... ”.

Iulian Filip, poet

ПЛАЙ ДЕ БАСМ, МОЛДОВЭ

Versurile de П. Бочу   Музика де И. Алда-Теодоро

Allergo energico

КОВОРУЛ КОВЕР

Versurile de Гр. Виеру   Музика де И. Алда-Теодоро
Stihi Гр. Виеру   Музика И. Алда-Теодоро

Andante espressivo

O mie de clopote

Versuri de Gr. Vieru   Музика де И. Алда-Теодоро

Moderato

Pian

Voce

O mi_e de ro_ze, O mi_e de zim_be_le

32

488
K 978

КЫНТЕКУЛ
МОЛДОВЕНЕСК
де естрада

'88

ПАЧЕ ЛУНИИ, ПАЧЕ ЛУМИИ

Versuri de Гр. Виеру   Музика де И. Алда-Теодоро

Andante con moto

parlando

ritando

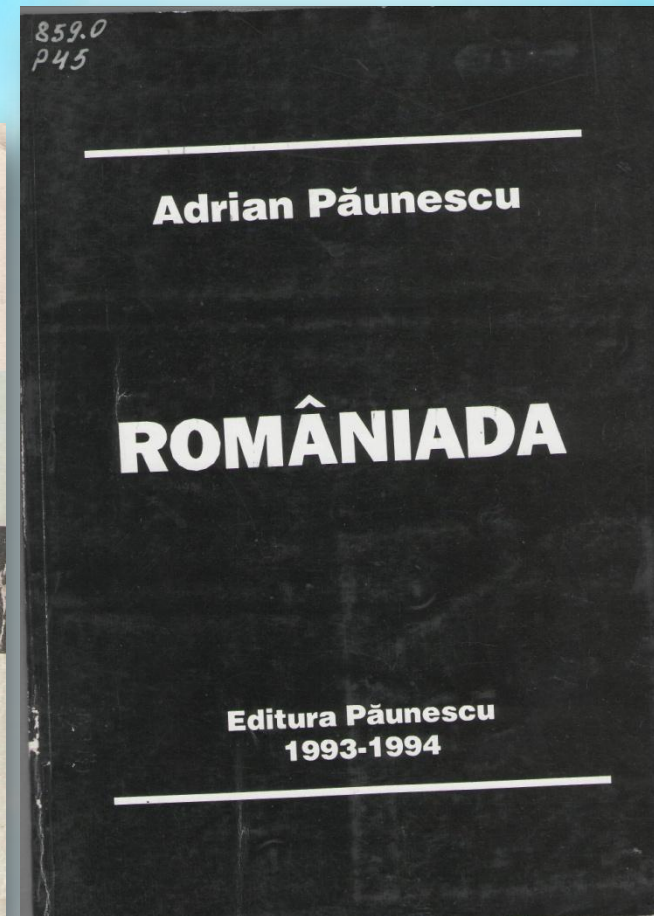
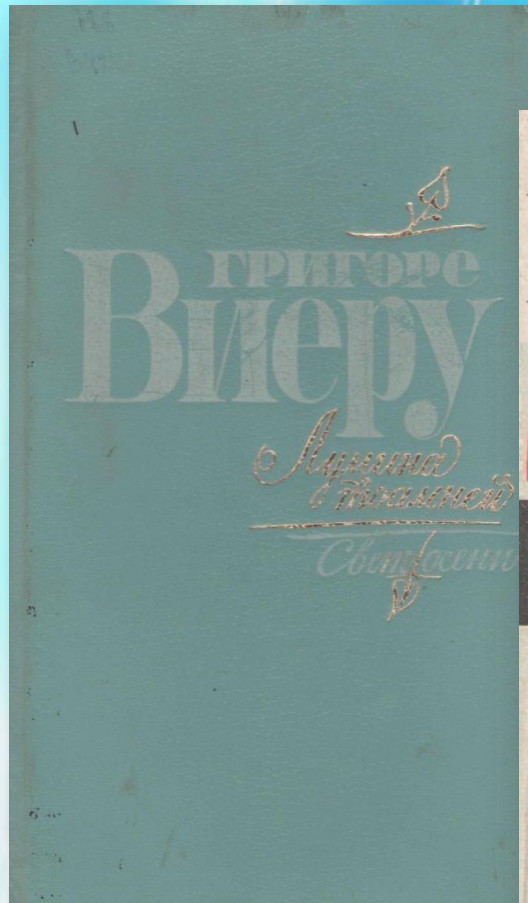
11

Cântece pe versurile poeților: Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Adrian Păunescu

REFERINȚE

31478.9/
7-66

Ion și Doina

Doina și Ion

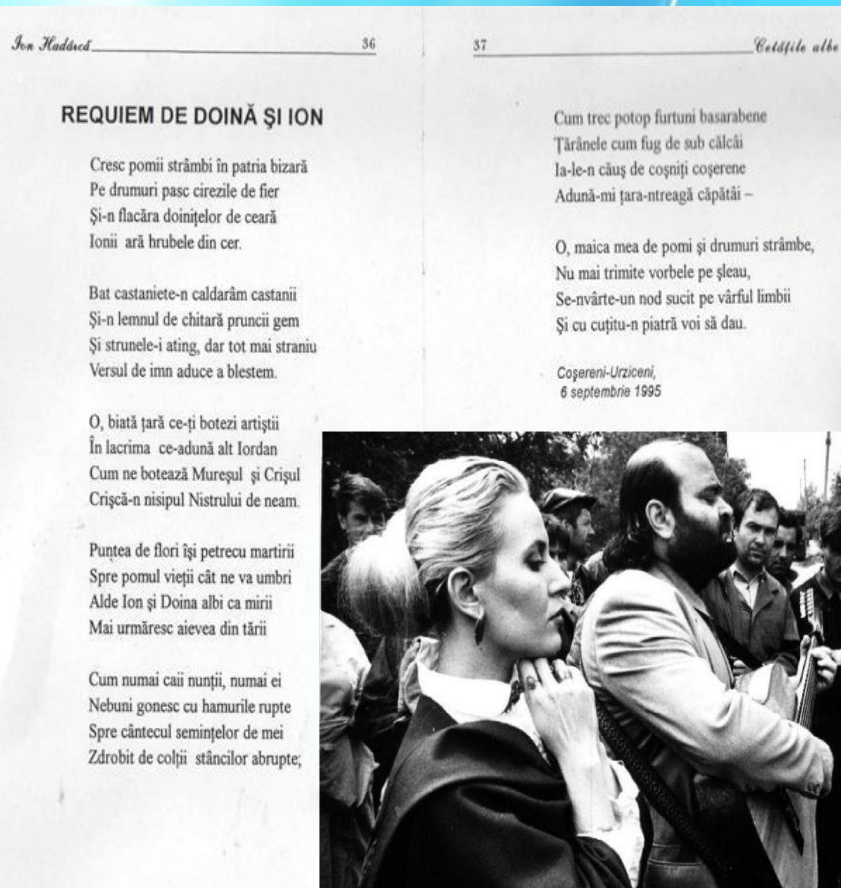

In familie e oaspete Muza.

Ianuarie 1992.
La Ipotești și Putna
de zilele "Eminesciului".

**Ascultați și bucurați-vă de viață,
ascultați lecția mare de
patriotism a celui care nu s-a
rupt de melosul
popular, doină în doină, a învățat
tot acest tezaur și a știut să-l cânte
(...), avea vocația unor compozitori
de răsunet, într-o singură notă
punea atâta tragism, atâta
dramatism, cum puțini dintre
compozitori, dintre
muzicanții noștri știu s-o facă.**

Ion Hadârcă, poet

LEONIDA LARI

AL NOUĂLEA VAL

EDITU

RECVIEM

Doinei și lui Ion

Și ultimul greier tăcu
De-a vîntului aspră suflare,
E toamnă tîrzie de-acu
Și frunzele cad a-ngropare.

Și moartea cu pas tănuit
Se-ndreaptă spre noi printre sfere,
Și n-avem vreun sprijin decît
Doar frunzele astea-n cădere.

Și poate un gînd necurmat,
În timp ce eu sînger și sîngeri,
Că Domnul din dor ne-a luat
Din dorul de cînt printre îngeri.

Temă pentru amintiri

Vadim Florea,
bas-chitarist în AVI "Contemporanul":

"Contemporanul" am cântat patru ani. Mi-i amintesc pe toți membrii
ansamblului, care și unde stătea în timpul concertului.

...umila dumneavoastră slugă — bas-chitara. Chitara-solo — Liviu Știrbu,
...Anatol Neamțu, Alexandru Cazacu. Percuția — Valentin Goga
...și nasul proeminent, ca al popularului în acei ani
...Parisev — conga (tobă alungită care produce sunete
...el — pantomim. Mihail era copil "regesc", taică-său
...Căminul de ministri, trăiau într-o casă "regească" cu cinci
...experimentam cum vom trăi în comunism...

...tine de așa-zisa purtare amorală este tabuizat. Divorțurile, infidelitățile sunt
interzise prin lege.

...Camenii însă par fericiți. Alții dacă sunt fericiți cu adevărat.
...în schimb, recepțiilor pentru oaspeți nu le lipsește amploarea. La Phenian
sunt două hoteluri pentru străini, în care coreenii n-au acces. Sunt niste
hoteluri fastuoase de cinci stele, în care până și utilitățile sunt făcute din bronz,
...sunt scumpe și vesnice. Există baruri și restaurante, o discotecă și autobuze
speciale, care te plimbă numai pe străini.

...Simplită muritori nu se apropie de astfel de locuri cale de-o postă. Ei participă
...la defilări și la manifestările legate de glorificarea liderului. Probabil,
...nu ti este dată o singură șansă să întreprinzi o astfel de călătorie.
...anualmente, cumpărând foaia turistică, poți ajunge în orice colț al lumii. În
...de Nord nu nimeresti chiar dacă ai asupra ta un milion de dolari.
...companiilor străine nu au curse în direcția respectivă. Coreenii ti aduc
...dac ei insisi pe oaspeți cu avioanele lor. De aceea socot că mi-a mers, având
...simpatia să văd cu ochii mei această țară ascunsă de ochii străinilor.

Anul 1996. Cu Ion Aldea-Teodorovici și Petrică Malai
...frumosi, chipesi și talentați. Componenta ansamblului era foarte bună
...atunci și mi amintesc cu satisfacție munca noastră în comun. În ansamblul
...astăzi această pereche stelară cânta la saxofon: Ion — la saxofon-tenor, Petrică
...la saxofon-alt. Erau prieteni și, cum se obișnuiește la noi, făceau glume unul
...la seama altuia. Odată, în 1977, când tocmai plecam în Germania, li s-a
...amplasat istoria ce urmează.

...am urcat în cursa de seară a trenului Chisinau-Kiev, ca dimineața să fim deja
...națională ucraineană și să așteptăm un alt tren, care urma să ne ducă la Brest.

...ansamblul era unit și prietenos, nu ne plictiseam niciodată, așa că nici n-am
...când am ajuns la destinație. Și iată că în dimineața zilei, la Kiev, după
...coborât din tren și am intrat în clădirea gării, Ion Aldea-Teodorovici, zis
...se oprește deodată și îl întrebă pe Petrică:

— Bă, n-ai luat întâmplător saxofonul meu?

— Petrică și-o fi zis că prietenul lui, ca de obicei, glumeste.

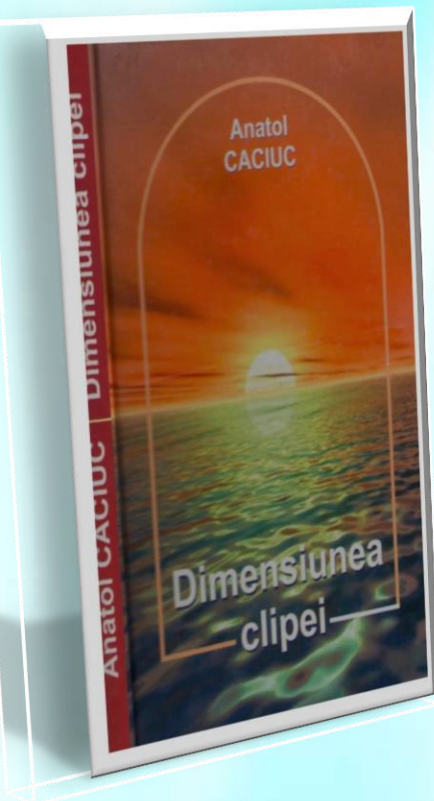
— Păi, da, cum să nu, eu întotdeauna îți car instrumentele!
— Ascultă, vorbește serios! Nu-i la tine?

— De unde, îl am doar pe al meu.

Ei sunt și vor rămâne pentru noi
 Cât va mai exista această țară,
 Cât neamu-acesta naște-va eroi
 Și trubaduri să cânte la chitară...

Svetlana Grama, poet

Dimensiunea clipei

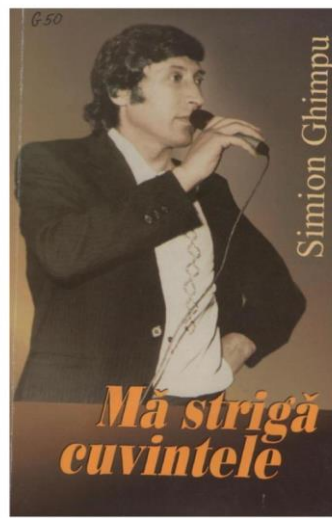
ION ALDEA-TEODOROVICI

De lumina dragostei
 să ne bucurăm...

S-a născut la 7 aprilie 1954 în orașelul Leova. Studiază la Școala muzică "Eugeniu Coca" din Chișinău, apoi la Școala de muzică din Tiraspol. Este absolvent al Conservatorului "Gavriil Musicescu" din Chișinău. Este instrumentist în formația vocal-instrumentală "Conterporanul". În anul 1986 înființează formația "Telefon", apoi "DIAT". Este autor de creații academice: "Rapsodie", "Cvintet pentru coară", "Variațiuni pentru pian, ciclul "Anotimpurile". A semnat muzică ușoară pentru copii, muzică de teatru și film. Piesele sale înfrumusețea repertoriul mai multor interpreți. A editat discuri la "Melodia", "Moscow Electrecord", București. A efectuat turnee în străinătate. Participant la Festivalurile "Mamaia - 91" și "Cerbul de aur" de la Brașov, 1992. În anul 1989 i se conferă titlul onorific "Artist emerit" din Moldova. Ordinul Republicii i se acordă în anul 1992, post-mortem. Trece în neființă la 30 octombrie 1992.

Numele DOINA - ION ALDEA-TEODOROVICI a fost acordat străzii unde au locuit în ultimii ani de viață. În amintirea marilor discuri a fost inaugurat Festivalul de muzică ușoară "Două inimi gemer". Chipurile lor sînt immortalizate pe apariții filatelice și iconografice. Apărut un amplu album "DOINA și ION, ION și DOINA".

În căutarea cuvintelor nespuse pentru
 regretații Doina și Ion Aldea - Teodorovici

"Creația și iubirea sunt pasiuni care se leagă și se condiționează reciproc ..., fiecare căutând să atragă asupra sa accentul suprem pentru alcătuirea unui sens de viață."

(Lucian Blaga)

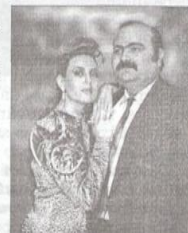
-Doamnă Eugenia Marin, acum, când Doina ar fi împlinit 45 de ani, să ne amintim cum a fost Doina până la 7 ani, deci cum a fost în copilărie?

-N-o să mă credeți, dar eu aproape n-am simțit că am copil. A fost foarte înțelegătoare, știa că mămică e studentă, trebuie să lucreze și este ocupată. Ea a început să citească foarte și foarte devreme, avea o bibliotecă bogată și aceasta era viața ei-carta. Ea, de mică, a fost o fire artistică, la 7 ani era cina mici scenete, era un regizor.

-Doina avea, cred, în general frumos?

-Indiscutabil, fiindcă mama e o soprană nemaipomenită, a moștenit de la ei amândoi și a cultivat vocea ei cu adevărată plăcere, a fost meritul lui.

-Păcea și soții cred că...
 -Mai puțin poate, dar îi plăcea.

Simion GHIMPU

INIMA MEA E MOLDOVA

Muz: I. Aldea-Teodorovici
 Intr: I. Suruceanu

Voce

O-ru când a-ri-po-ă de-ru! Ma-rea când trec cu va-po-ă ru!

Am cântat femeia-n versuri,
 Pe cea zvelă, pe cea-nalță,
 Dar soția noastră dragă
 N-am cântat-o niciodată

Refren: Nu uitați că ea-i și mamă
 A copilului cel sfânt,
 Mamă și soție dragă
 Ce ne-așteaptă orișicând.
 Nu uitați că ea-i alături,
 Cu ea toate-mpartășim,
 Nu uitați că-i și iubită,
 C-am iubit-o și-o iubim.

Am cântat femeia-n toate
 În picturi, în vorbă-aleasă,
 Dar de ea uităm adesea,
 Că a fost cândva mireasă.
 Chiar dacă ades ne ceartă,
 Ea în viață ne vrea bine,
 Poate-or fi femei mai bune,
 Eu te voi cânta pe tine.

IUBIȚI ÎNVĂȚĂTORI

Muz: I. Aldea-Teodorovici
 Intr: I. Suruceanu

Voce

Trec a-mă spre sîri cu-căr-

li se în-năl-ți Cu în-hai fru-mo-se, cu mă-mă-le-dă. Dar

a-mă de-șoa- ră-ră-mă a-pa-ru-și-și a-mă de-șoa-ru, pîn-

40

Normal tu

Iama pe struna viorii,
 Cântecul sună mereu.

Refren: Inima mea e Moldova,
 Dragostea mea e Moldova,
 Soarele meu e Moldova,
 Țara în care trăiesc.

Grăul din lan când ră sare,
 Spicul când crește spre soare,
 Apa din limpezi izvoare
 Cântecul meu îl șoptesc.
 Păsări când puii și-adună,
 Codrii când frunza își sună,
 Același cântec răsună,
 Cântecul plaiului meu.

ZORII CONTEMPORANI

Muz: M. Dolgan
 Intr: form. „Contemporanul”

Za-ru con-tem-po-rani, în-și și în-și an-și.

Trec anii, spre zări ciocării se înalță
 Cu trituri frumoase, cu noi melodii,
 Dar anii de școală rămân o povajă
 Și-n anii devreme și-n anii târzi.

Refren: Cântecul cu vorba voastră-l scriu,
 Graiul vostru este veșnic viu,
 Pe aripi de gând vă scriu de-atâtea ori scrisori,
 Iubiți învățatori, iubiți învățatori.

Trec anii și zboară departe de școală,
 De ultimul sunet de noi auzit,
 Dar dorul de banca din școala natală
 În sufletul nostru mereu a-nflorit.

Trec anii și iarăși vă cer o povajă
 Copii înșeptați de sfătuitul cuvânt,
 Cu voi împreună ce mândru se-nalță
 Dulcele grai pe străbunul pământ.

43

41

София, да Кишинэу на ште урмэ, алаптарэ, алаптарэ, алаптарэ...
— дамакэнтэ ала вочий аинд не май друшчэ аиндэ де е...
— на каре те рога сэ расче муца динтра чинтэ-мэ...
— кроеск уи рогэа чинтэ-мэ...
— патрия ми де суфлет динтэ...
— ала респунте ми куралэ динор констенсюр динтэ...
— продуциндэ-мэ не штаруэ локал де култура...

— Катемпир-инорогул аину ши май бине...
— ши Инстру, уи алукут аманэ ну дра...
— общае. Финаре кинтэ — каре чолнид навукут алу Фурна де торс, каре алу Фурна де торс, каре алу Фурна де торс, каре алу Фурна де торс...
— пентру ацтиче ний де...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— ала респунте ми куралэ динор констенсюр динтэ...
— продуциндэ-мэ не штаруэ локал де култура...
— Катемпир-инорогул аину ши май бине...
— ши Инстру, уи алукут аманэ ну дра...
— общае. Финаре кинтэ — каре чолнид навукут алу Фурна де торс, каре алу Фурна де торс, каре алу Фурна де торс...
— пентру ацтиче ний де...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

АФ

ОБА: *U. Rotaru*

ДЯ-ТЕОДОРОВИЧ:

ИК МАЙ ДУЛЧЕ 'Н
КА УН КОПИЛ
АРМЕ...»

— Финдэ аи аманэ да фольклор, поате не дэвалуэ рэвалюцие динтра ирвацие популарэ ши пьеселе думитэ профулу ерманила?

— Фэре радичинэ е импосибил сэ те ций пе пьамыт. Ын кинтэчеле меле мэ сторуэ сэ принд суллары амерсудуэ дин ботрэлэ, о боаре а крещинэ популарэ ши инч де кум ну пасаме оркестратэ йн аша фел, ка сэ ну иу де тичиске орижинэ... Фолклорул м'а фост кинтолдунэ смун ши апароу, аша сэ аби аштетт сэ йнэ вага, сэ порнеск дин ноу да куле де мелодий. Де алтфел, е ши датория ми де йнвациел де Арте.

— Апаро де инстурту м'ао ауту проблемэ ну сесуня де принэ, каре, аи ну финут, поничид ну аштитэ сьитэри цин ну аштитэ импровизаце пе ла радио ши телевизионе, аи театру?

— А фост о сесуня де поина, чид де ла ашул трий — аи театру йн сьитринэ екуатору студентэ-ей, ам кир ши бурэ!

— А фост ши уи дур еказанэ пьесолокнэ, студентэ дунтэ-а...
— Ну ара, м'ае йнмилуэ, аша де уиор сэ те йнхегуэ, кинтэру адутору ну аштитэ мелодия аманэ йнвацие...
— Текуюск синчер ка да йнчтетт инч еу ну-мэ йнвацием кум о сэ йнвизэ ля композицие, чид де унфрале ши о йнтелетичинэ ка аста ну сэ йнвизэ. Ку о ану-мита доаз де сьитичанэ аштеттэ фицекэ аор де курс. Аби йн ашул дий ам йнчелече че тринаэ ирвацие аи фи комие де де ну уртам Артеле. Аштитэ дескоперэ пентру тине, лойка де фэр а марий мулчэ, лейжид ай рамэ-мил адесэ фекате пентру ауто-дилектэ. Ам инороул, ймпринуэ ку Анатол Кириак, де а студия ла маеструл Ривалис, динут ку хар. Пунем киле одате сэ батем ши о ауна пасуа пе лон, дар дам ши пьэна ла урмэ де солуцие култэуэ, дэзгоинэ уи дунэ алта тайниче армоний. Ам ши аутрат аскура уиор вариациэ пентру квинтет де коарде, сьит тентат сэ-мэ йнчери урвие ши пьануэ де аманэ ши ку алте пьесе, май сериозэ...

— Да йнван ши гитарэ те ведиде ла о крешэ тот май дас, пе динтэ йнван сау те да ченемурэ...
— Сэ йнвеме оаре не цийэ тэрад аштинтинэ де суфлатор?

— Ку инструменте де суфлат е дунэ пьесете кьилд нтаэ фост адмие ла школа музикале «Е. Кока», да йнвеле да йнвара, дэсрече ну-мэ ера ашеватэ м'аина кум сэ кувине. м'а с'а пьэнтэ

Тирастол, уиде ам дат аранэ (сэ веде ка сьит уи ом инорок) песте уи педатор де ексциеце, Пале-рий Нактебович Йнфикфор, каре м'а йнвизат тот че се поате скоате динтэрун кларинет, Даскалул мезу де фант м'а ши дэскал оиаш ши урвиеке, пориде музичий де каре ну те май сатурэ инч кьид — де атуге о ши крэд кемате сэ емоционе ши сэ кутремуэ. Мэ е тэтуна ку а тран пе фунд де маре...

— Се паре из де аколо, де ла Тирастол, дитэзэ ши принеле пробе де поина...

— АИ дрепате, аколо ам йнчепуту...

— Че а урмэ май аиот?

— Дой аинч де армате...
— йнтр'о орестэ милитарэ?

— Ба сэ ший ка ну! Финид суфлатор, ерам май мулт ка сьитэри цинтэ м'а фолклору, дар сэ веэ ка соарта а врут сэ-мэ жоаче о фост? ам фост тунэ ши йнпродат солдат ка тощ солдацинэ. Аби песте уи аи, пе кьилд постула де радио «Юность», йн емисиие са традиционал де инспирацие остависко а трансмис мелодия ми «Прин ливеш ши принтре вийэ», речелционате окаянонал ши ймпримаате пе бандэ магнетонна де уи фел де да наса де култэру а унитатэ, м'а-а сурице инорокул йн тот пьануэ. Магнетофонул мэ динфуза тоате ашуа, йнэ кьид а аманэ да уре-кине унуй меломан дин команда-мент, каре а врут сэ цинэ чинэ-й ауторул. Ала дойла аи а мерс май уиор — ам йнжкгебат уи сой де орестро, концертам адеса. Ла йнваторэ унуй ной касе де култэру, йн Украина, м'ам ши йнвизитин ну «Коминьормула», де каре мэ ала фрумосе аментирэ, турнеэ прин тоате шара ши песте хотаре.

— Ми Стателе Уинте, ши мадул йнваторэ принетной динтра тинетэ тул советни ши чел америчан, ай пьэнтэ ла тьэте аманэ йнвацие...

— И'аш инче, ерам де фант интерпет, де гитарэ ну мэ дескоперэ инч ашуа, инч ноапта. Ла уи бар, уиде ам йнвизат сэ биу о динтэроаре, м'а уи йнвизитурат тинерэ курношэ сэ не вада кум сьинтем, сэ не асукате. Кир ши йнвизитанду-не йнтр'ун тьарна да хотел, фрянцэ де обосала, фемис о дросе де бьещ ши фете аштеттанду-не чукуре дьонэ

«Юбачэ йнвизиторэ», аи йнвизат ши «Меданодина» дуй фрате-мэу, Петра, де алтфел, тинерий де аколо куюск мулте дин кинтэчеле советиче, дар ну май мулте дентэ штим ной де аде лор...
— Ши Финидэ ай адуэ воиба де Петра, че май перисетэ астаэ дин културэ Теодоронче де йнвизат Доар аш дэбуат ймпринуэ! Еа шты-инч дас?

— Май йн тоате ашуа, лич би-тул мезу ши фетэца дуй фратэ-вентэца ачешэ тродиничэ... Дар дава е сэ дэсам глумэ, сьинтем меру ну окий уиул пе портати-вул челуялал.

— Кьинтэ ши уи фел де конну-реша?

— Поате, дешэ ну-мэ при пла-че куьинтул. Аманэ уиул йн челу-лалалт йнчинул чел май екс-йент, прагул чел май греу де грекут, дар, да нэвоэ, ши спри-жинул чел май фидел. Дешэ, йн улитимэ инстанца, сьинтем фряцэ, дар фэарте дидеричэ...

— Поате м'а чег «йнванду Теодоронче» е дат ну музика, Ам май аунт пе ла йнвизитанду де да фамилие, Доар сьинтеца трий фряцэ, ну-й аша?

— Алдрин е медик стоматолог де Лесова, кьинта да аиндром.

— Пробидэ, ш'а-а формат уи ре-партиру аи екснэушнелате дин нрвацие чинтэ-мэ...

— И'аш инче, ш'а-а алейе ригурос, уйфанду-се крития ла чеч че скрин ной. Дар килте чена аинч ка-й плаче. Дакэ Алдрин м'а гасит де кувинца сэ фие музичан, лор фи копий луй — Вадимар Теодоронч йнвиза да Арте, сурноара-й, Корнелия Теодоронч, студия аиовара ла «Ш. Нанэ».

— Ну че проблемэ де прин-ранг сэ йнкорутэ музика тьарна а Мол-дова?

— Сьит дэмоуэ, «Молдова» с'а май проиунцат рефертор да еде: ши ливса унуй публиканий музикале аи а унуй филмале а фирмий «Мелодия», ши фантул ка ну динсупнем де апарату фэре де каре ашэ астаэ ла фэра йла-пе ла йнван сау струне ла йнвара (рекуноск ко-й асукатум ку йн-визиде ши кьилд де ла Милоск каре ймь поаэту кьит интерес манифестэ министеру ресектив дин република сэрэ пентру формационе музикале, кум де йн-визестра ку тот унтаманду нече-сар, модерн, кир де улитимэ ши ши йнча аштитэ ши май килте...
Ку, йнэс, май вад о тринаэ педи-ка... музикале инсөрэ ну сэ пьэ-веште музика пе ла нушчэ... Ши куьинтарэ м'ам дэскалэ инч динтэ-мэ ши ши конклузиэ ла унэорэ чей че професэа о музике де нафна о дун йнтр'ун кузар, аефлемисинду-йа пе чей дин ко-лективнае професионисте ку тоате музика дор пе кьилдэ-й ауторул. Ала дойла аи а мерс май уиор — ам йнжкгебат уи сой де орестро, концертам адеса. Ла йнваторэ унуй ной касе де култэру, йн Украина, м'ам ши йнвизитин ну «Коминьормула», де каре мэ ала фрумосе аментирэ, турнеэ прин тоате шара ши песте хотаре.

— Ми Стателе Уинте, ши мадул йнваторэ принетной динтра тинетэ тул советни ши чел америчан, ай пьэнтэ ла тьэте аманэ йнвацие...

— И'аш инче, ерам де фант интерпет, де гитарэ ну мэ дескоперэ инч ашуа, инч ноапта. Ла уи бар, уиде ам йнвизат сэ биу о динтэроаре, м'а уи йнвизитурат тинерэ курношэ сэ не вада кум сьинтем, сэ не асукате. Кир ши йнвизитанду-не йнтр'ун тьарна да хотел, фрянцэ де обосала, фемис о дросе де бьещ ши фете аштеттанду-не чукуре дьонэ

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

— да лэче ка, да Кремона, мусе хойбарэ аиде йнтарэ, пестукид дин ваиде унфрайндилор, ту-шун дин еле фраймонэ, ка чокиа гардуриле у-де-ле кум рэсуна, алексу ку чел май нуштру мие, пазавэ да өчирэ сьит ренейри-косу популар, да дой-овенештэ сву кинтэчеле е камернон ку лчерэ пьеселе де реисе-репертуроулуй, Романэ-куйтэ ала композиторэ гралде импровизаце йн култура дистрикт гласуэ. Думогичеле де тоа-мпродуца е де жука ау-ле чужим урвиеэ сэ ну-ле кампаланду-се дин-де ае аста ши сэ ну-де е музика чи май фрай...

Sofia Rotaru, cu ocazia frumosului jubileu, toți cititorii "Moldovei" și admiratorii talentului D-voastră vă aduc sincere urări de sănătate și mulți ani rodnici de creație!

"Ciocîrlia Europei de Est"

Cred că nu numai în Moldova și Ucraina, dar și pe întreg teritoriul CSI nu există vreo persoană care nu ar cunoaște-o pe Sofia Rotaru. Ea chiar multă lume le știe și pe surorile ei Aurica și Lidia și pe frațele Eugeni, adică renumita piesă de cântăreți moldoveni Rotaru din satul Marșinet, raionul Noua Sulița, regiunea Cernăuți, Ucraina.

În localitățile regiunii. Primul succes l-a obținut în anul 1962. Aceasta l-a acordat undă verde la concursul regional.

Un rol important în viața interpretului l-a jucat Chișinăul. Aici a studiat la Institutul de Arte (1968-1974) la profesorul Emin Bogdanovici. Aici a creat diverse cîntece ca «Melancolies», «Romantica», «Crede-mă», «Seară albastră», «Să vin care mai firău au devenit hituri. Pe parcursul anilor de studii în Moldova a colaborat cu distinși compozitori, ca frații Ion și Petre Teodorovici, Anatol Chiriac, Eugeni Doga, Mihai Dvornic și cu poezii Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, Ion Gheorghij, Ștefan Petrich, Gheorghe Vodă, Ion Podoleanu și Simion Ghimpu.

În 1986, la cel de-al IX-lea Festival Internațional al Tineretului și Studenților din Bulgaria, Sofia Rotaru a luat medalia de aur cu piesele „Ha xasne cecox”, „Iubesc primăvara” și „A”. În același an, în colaborare cu compozitorul ucrainean Vladimir Ivasiuc, lansează un ciclu de cîntece într-o manieră de interpretare, bazată pe folclor, cu stilizarea instrumentelor și aranjamentele proprii muzicii pop a anilor '60-'70. În afara de o mare popularitate în Ucraina, piesele compozitorului Ivasiuc l-au datru Sofia Rotaru "Arpi de zbor".

Sofia Rotaru se manifestă pe scena mare, profesional începînd cu anul 1971. Tot din acest an datează și denumirea ansamblului "Cervona rana". Între aparține solistei și Anatol Evdokimenko și pornește de la titlul primului cîntec al compozitorului Vladimir Ivasiuc. Această piesă de reamenință interpretată și cântată de Sofia Rotaru, este cartea de vizită a cîntăreței.

O victorie strălucită la concursul

1973

Sofia Rotaru a interpretat piesa tînarului compozitor „Crede-mă, iubire, crede-mă”

ERA FOARTE PLĂCUT, DEȘI NEOBȘNUIT, SĂ-I SURPRINZI SEARA LA RUG AȘEZĂȚI PE JOS ÎN JURUL CHTAREI ȘI VOCII TĂNĂRULUI ION ALDEA-TEODOROVICI, PE LA FEL DE TINERI, UNII ÎNCĂ NECUNOSCUȚI DE PUBLICUL LARG. — PETRE TEODOROVICI, VALERIU JEREHI, VLAD DRUC, LEONIDA LARI, NICOLAE RUSU, ANDREI VARTIC, ANATOL CHIRIAC, ARCADEI SUCEVEANU, SILVIU FUSU.

Totul se încălca cu sensuri noi, căpătînd noi semnificații. Era al naibii de plăcut, deși total neobișnuit, să-i surprinzi seara la rug așezăți pe jos în jurul chitarei și voci tînarului Ion Aldea-Teodorovici, pe la fel de tineri, unii încă necunoscuți de publicul larg. — Petre Teodorovici, Valeriu Jerehi, Vlad Druc, Leonida Lari, Nicolae Rusu, Andrei Vartic, Anatol Chiriac, Arcadie Suceveanu, Silviu Fusu. Sau să auzi pentru prima dată un cântec nou care peste ceva timp să fie transmis și la radio și să-l faci extrem de popular pe cel ce lansa cîntecul la întrunire, acesta fiind Iurie Sadovnic cu sacramentală sa întrebare cântată atât de pătimas: „Cine dimineața-n zori să-ți sîrute obrărilor?”. Și cînd te gîndești că era aplaudat și copiețit de laude de către niște tineri aproape anonimi, care răspundeau la niște nume oarecare, precum: Iurie Platon, Lorina Bălțeanu, Ghenadie Ciobanu, Anatol Rurac, Ion Enache, Iurie Kolesnic, Lidia Codreanca, Oleg Reniță, Boris Vieru și alții ca ei. Ca să nu mai vorbim de cei care se buluceau în fața tablourilor necunoscuților — cunoscuți poate doar de maestrul Mihai Grecu — Andrei Mudrea, Andrei Sîrbu și Mihai Țăruș. În jurul cărora se adunau nori grei din cauza unor specialități preocupate în exces de înțelesurile ideologice ale celorlor. Iar în ultima zi a celui de-a doua întruniri s-a făcut reșimțita o undă de șoc, datorită prea brujărei descoperirii a adevăratelor rădăcini folclorice, cînd majoritatea participanților s-au pomenit pentru prima dată față în față cu ancestralele tălăncuțe ce sunau pe ritm de doină și de bocot în mîinile surorilor Osoianu, Indrumate de Andrei Tamazlăcaru.

Ma simpu vorbînd, cele două întruniri au făcut ca tinerii creatori să se cunoască unii pe alții la față, iar de aici și până la a-și cunoaște reciproc creația nu mai rămănea decît un pas, care se și făcea, totu fiind la îndemînă. Tinerii scriitori descopereau creațiile tinerilor pictori, compozitori, actori, cinești. Debutanții din lumea teatrală, să zicem, erau martorii unor debuturi în muzică sau pictură. Fenomenul creației apărea ca unul de ansamblu. Devenea tot mai clar pentru orice începător că literatura, arta, cultura în general, reprezintă un tot întreg și că ceea ce se cântă la Filarmonică, se joacă la teatru, se montează la „Moldova-film”, se expune într-o galerie de artă sau se tipărește în volumele unei anume culturi, iar gradul ei de dezvoltare într-o perioadă sau alta depinde de eforturile creatoare ale unor persoane concrete pe care le poți întâlni oriîcînd pe stradă sau, de data asta, sub fopnet de frunză verde.

Astăzi se poate spune că generația de creatori de la noi, care are în spate peste 30 de ani de creație, s-ar putea să nu se poată lepăda de anumite nostalgii, cauzate de cele două întruniri de la Ivancea. În primul rînd, ar fi nostalgia tinereții, firește, care în acest caz capătă consistență și datorită coincidenței cu emoțiile primelor aplauze, a primilor pași spre succesul de mai tîrziu. Dar mai

e și nostalgia după timpurile cînd orice-al fi scris, cîntat, pictat, jucat sau compus, era, nici vorbă, genial, deoarece numai tinerețea are apucături de genialitate - pe urmă lucrurile se așază, suprafețele tinzînd mereu să se niveleze și aducându-te cu piciorușele pe pămînt. Ila chiar se întîmplă să descoperi că tocmai lepădarea de poezia și romantismul tinereții se dovedește a fi prima condiție a unui om de succes, poezia și romantismul rămîndînd în seama celor care nu se pot maturiza în veci.

În ce privește continuitatea întrunirilor, tradiția n-a mai apucat să devină tradiție. La Chișinău fusese numit de Moscova în funcția secretarului doi al partidului un tovarăș furios pe toată lumea, inclusiv pe tinerii de creație, V.I.Smirnov. El l-a acuzat direct de la tribuna penultimului congres al Kom-somolului de naționalism pe Dumitru Diačov, evident, după ce luase în calcul și tot ce se întîmplase „în pădure” (apropo, responsabil de bunul mers” al ziilor și nopților în aer liber era Dumitru Diačov). Pe urmă a plecat cînd pe aripi de vis incredibil a realizat sfârșitul Uniunii Sovietice. Și n-ar trebui să mire pe nimeni astăzi că cel puțin trei artiști ai mișcării pentru eliberare națională de mai tîrziu au fost și participanți marcanți a celor două întruniri — Ion Hadără, Nicolae Dabița și Leonida Lari, iar alții doi participanți, Ion și Doina Aldea-Teodorovici, au devenit întreg simboluri ale renașterii naționale.

Fără îndoială, în condițiile în care tinerețule de creație i se acordă în acea perioadă atîtă atenție, e de presupus că reprezentanții acestuia erau și în vîzul vigilențelor responsabile din domeniul ideologic și nu numai al celor de-acolo. Ne putem imagina cu cît zel li făceau datoria și cel de la organe, cît și ochi și cîte urechi ciulite se roteau în jurul fiecărui începător în ale creației. Dar cine a avut cu adevărat talent a insistat să-și caute de-ale creației, punînd începuturile unor opere care acum, după ce au trecut 30 de ani, se înscriu deja în patrimoniul cultural național. ■

e nici un secret. Și mai este și vorba veche, de care deseori ți în cont: mai răruț, dar mai drăguț. E foarte important pentru un artist calitatea interpretării. Există unii care de abia au sculput 10 piese și își fac seară de creație, ba și se simt așa de mîndri de această realizare, considerîndu-se mari artiști. Eu însă cred că e nevoie de mult mai mult, este nevoie de o prezență constantă în viața artistică: să strălucești o clipă, nu e suficient, trebuie și să te menții. Aștept cu drag invitațiile celor de la Chișinău, care mă vor prezenta, indiferent de ce eveniment este vorba. Dacă înainte consideram că a merge la o nuntă e o umilînță și ezitam să fac acest lucru, în prezent, accept și eu să cînt la petreceri. Îndoesbe! dacă îmi sunt respectate condițiile. Pînă la urmă un artist rămîne artist oriunde ar fi. Și în toată lumea, marii artiști au cîntat și prin restaurante, la diferite petreceri.

T. C.: - Ce emoții v-au încercat în momentul cînd ați primit Ordinul de Onoare și ați devenit Cetățean de Onoare al Republicii Moldova?

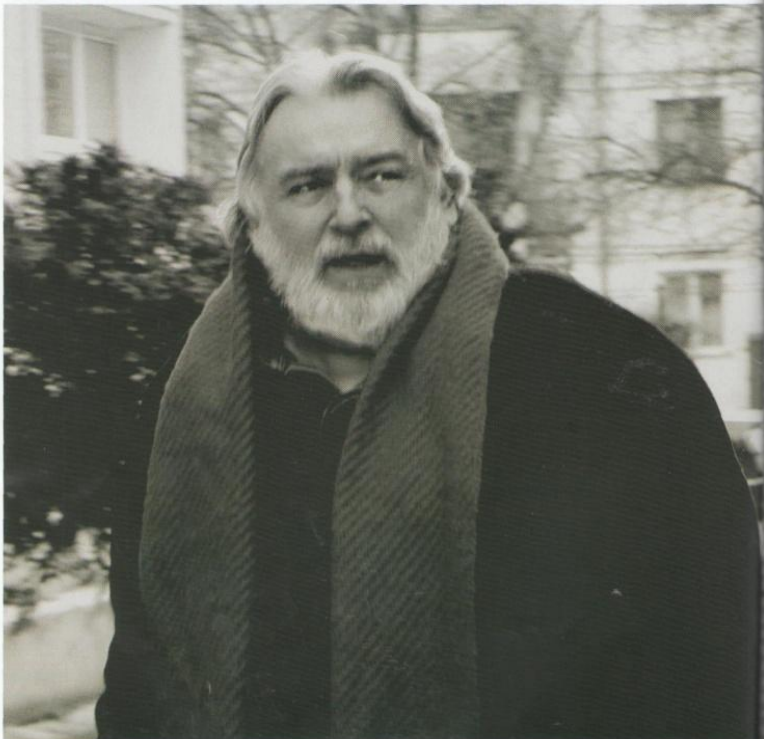
A. L.: - Mereu am crezut în aprecierea publicului, care este cel mai sincer, nu are nici un interes să te aplaude, să-ți aducă anumite complimente dacă nu le meriți. Sigur că am fost emoționată. Au trecut mulți ani pînă cînd de peste Prut și-au amintit de mine, nu-i condamn, pentru că fiecare a înțeles diferit depărtarea mea de Moldova, nu pot spune „plecarea mea din țară”, deoarece revin destul de des la Chișinău. Unii m-au judecat că aș fi trădat patria, alții m-au lăudat pentru meritele mele. De fapt, orice țară trebuie să-și aibă reprezentanți săi peste hotare, să se știe despre această țară. Dacă am sta toți acolo și fiecare va sustine că este cel mai tare, ne-am pierdut țara în schimb, plecînd în lume, acumulînd experiență, putem deveni ambasadori ai țării, or anume prin fapte concrete poți să glorifici, sau să distrugi numele unei țări. A fost o surpriză cînd mi s-a înmînat această decorație, nu m-am așteptat, și am fost plăcut surprinsă de această distincție și de titlul primit. Cel mai emoționant moment a fost cînd toată lumea din sală s-a ridicat în picioare, semn că e de acord cu această decizie.

— Mereu am crezut în aprecierea publicului, care este cel mai sincer, nu are nici un interes să te aplaude, să-ți aducă anumite complimente dacă nu le meriți.

RAIA ROGAC

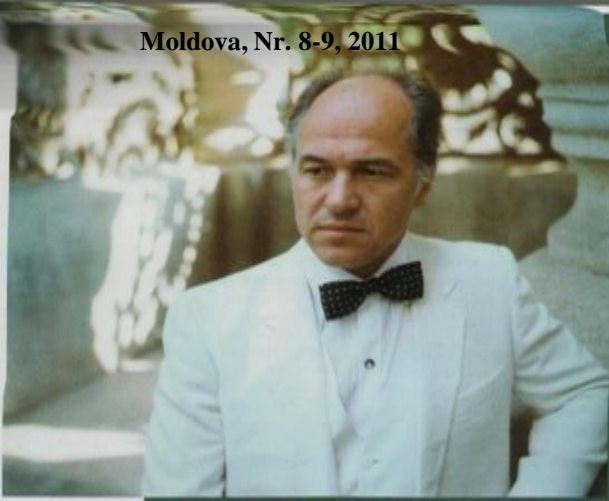
NOI PRIN TĂCERE SUNTEM VINOVAȚI...

**ADRIAN PĂUNESCU:
— NAȘTEREA MEA E DEFINITIV BASARABEANĂ**

Arta lor este îndurerată. Muzică de răspântie și totuși, atât de curată și valoroasă în sine nu numai prin mesajul transportat. Ca pe regină a unui nor fabulos, așa ne vine Doina sa-și urmeze ursul preferat (...). Am plâns copilărește la cântecele lor, ale Doinei și ale lui Ion. Cât mai are artiști ca Grigore Vieru, Doina și Ion Aldea-Teodorovici, poporul român poate spera la o purificatoare renaștere. Ea se și petrece.

Adrian Păunescu, critic literar

Moldova, Nr. 8-9, 2011

Eugen Doga,
un radiolog al sentimentelor

Tezaur

Eugen Doga este cel mai prodigios compozitor din Moldova, apreciat și îndrăgit în lumea întreagă, beneficiind de toate epitetele posibile la superlativ, inclusiv de titlul „Om al Planetei secolului XX” oferit de un institut din SUA. Voi încerca să sintetizez unele impresii dezvoltate în cutia cu amintiri a sufletului, rezultate din întâlnirea cu muzica lui. Melodii cu aromă de șlagăr, dar și de eternitate, care, indirect, te obligă la o necesară meditație despre viață și valorile ei perene.

Pornind de la ideea că „munca este părintele gloriei și al fericirii...”, Eugen Doga își valorifică cu tenacitate talentul, valențele universului său sufletesc. Este într-un perpetuu proces de creație, soldat cu mii de lucrări de diverse genuri – simfonice, vocal-simfonice, camerale, muzică ușoară, pentru teatru și film... Atuurile sale sînt sensibilitatea, sonoritățile celeste, care rezonază în inimile melomani-

AU FOST CEI MAI AȘTEPTAȚI, CEI MAI IUBIȚI ȘI CEI MAI SCUMPI

A dispărut o armonie –

Ion și Doina Aldea -Teodorovici.

Ei ne aduceau în traista lor fermecată durerile inimilor lor, luminându-ne viața în clipele de grea cumpană pe care le trăim acum... Viața e în continuă mișcare, iar florile nu se vor veștezi în grădina lui

Ion și a Doinei.

Eugen Doga, compozitor

DOUĂ INIMI GEMENE...

RĂMÂN ÎN NEMURIRE...

DOINA și ION ALDEA TEODOROVICI
 aniversare tristă
 ani de trecere în nemurire.
 aniversare tristă pentru fiecare dintre cei care
 păstrează cu sfințenie amintiri, idealuri, visuri, năzuințe...

Dozandoa frumoșii

O SERATĂ DE SUFLET LA CRUGLIC

Voi fi zgârcită la cuvinte de această dată pentru că voi lăsa imaginile să vorbească mai mult.

Decembrie e luna cadourilor și a surprizelor. De o surpriză neașteptată sau poate din contra, așteptată demult, cu oameni deosebiți au avut parte elevii liceului din satul Cruglic raionul Criuleni. În oaspeție la ei au mers cei de la "Viața Ta" și Eugenia Marin, președintele Festivalului "Două inimi gemene" în memoria Doina și Ion Aldea-Teodorovici, vecini și lume apropiată sufleteste de tot ce e autentic și drag fiecăruia dintre noi.

Bucuria a fost mare atât pentru gazde cât și pentru oaspeți. Ne-am bucurat de interesul cititorilor vizavi de munca noastră și dorința tinerii generații de a veghea la straja frumosului, autenticului, tradițiilor care au fost păstrate cu grijă de-a lungul sutelor de ani.

S-a cântat mult, duios, sufletist...

S-au vorbit lucruri sincere și durute, adevăruri știute și neștiute...

S-au făcut promisiuni de bine, pace și înțelegere reciprocă.

"Viața Ta" a demonstrat că e alături de oamenii deosebiți, de oamenii care făuresc cu grijă și demnitate destinul său și al aproapelui. Acest curs va fi prioritar și în 2009. Fie ca anul care vine să ne aducă mai multe speranțe și mai multe realizări.

Festivalului-Concurs Internațional de muzică ușoară „Două inimi gemene” în memoriam Doina și Ion Aldea-Teodorovici

Viata Ta ELEGANȚĂ ȘI RAFINAMENT

„DOUĂ INIMI GEMENE”

Și în acest an atmosfera la Festivalul - Concurs Internațional „Două inimi gemene” a fost una incendiară, spiritul creativ a predominat în toate. Cel care au cântat în finala festivalului au trecut o preselectie foarte riguroasă, juriul fiind condus de Mihail Muntean, cel care este foarte exigent, punând în valoare adevăratele valori. Fiecare concurent a interpretat una din piesele compozitorului Ion Aldea-Teodorovici și o piesă la alegere proprie, cea care îi întregeste personalitatea. Președintele juriului, Mihail Muntean, a recunoscut că fiecare toamnă o asociază cu acest festival, menționând că muzica lui Ion Aldea-Teodorovici este ca o icoană a culturii noastre.

„Împreună cu Eugenia Marin, încercăm să facem tot posibilul ca acest festival să trăiască. Din păcate, așa suntem noi – când avem nu prețuim, iar când pierdem plângem. Piesele lui Ion și Doina sunt de o muzicalitate și o expresivitate rară și mă bucură faptul că aceste cântece sunt promovate de către concurenți și la alte festivaluri internaționale.

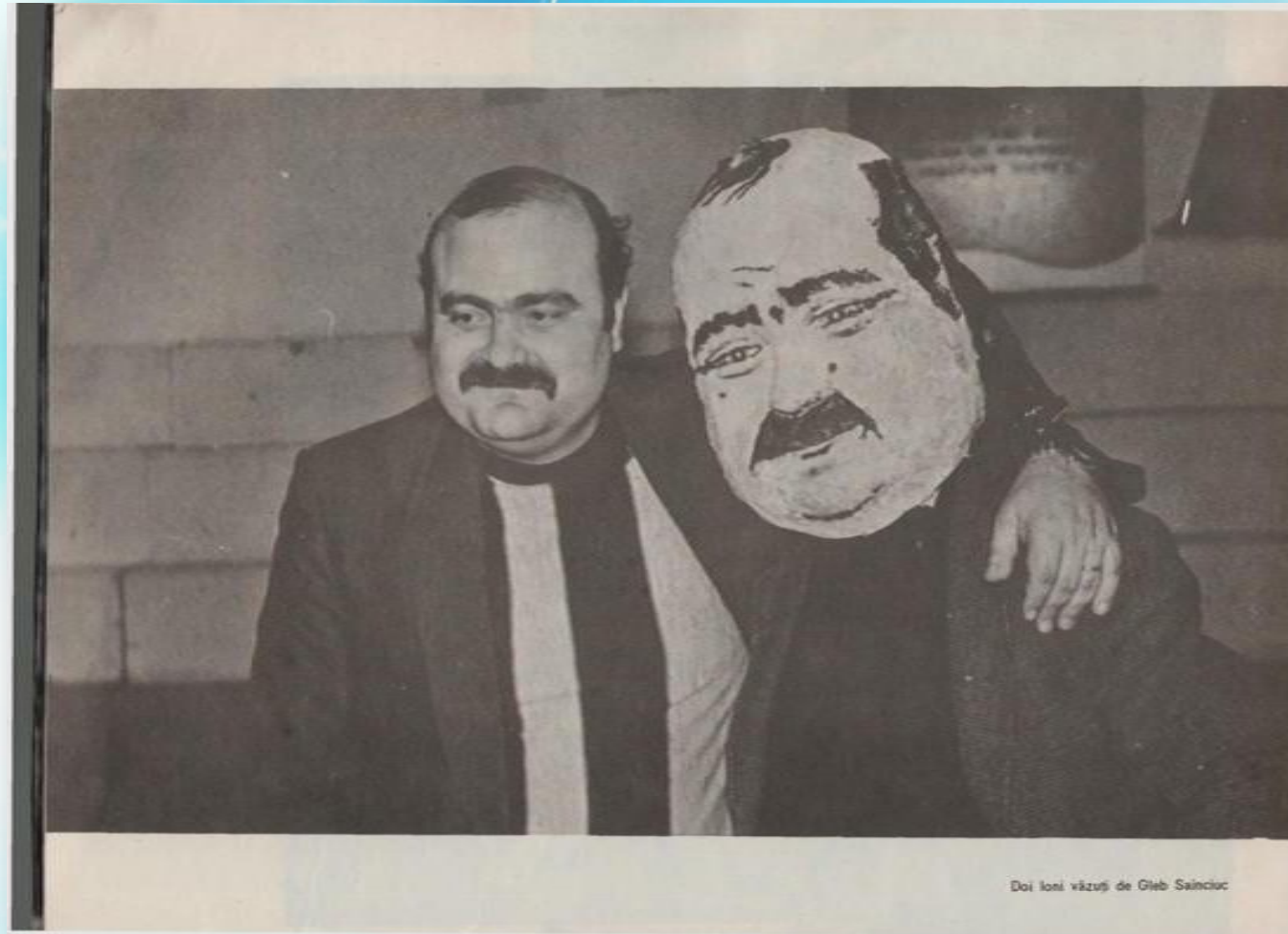
18 Viata Ta

Festivalul este un for important care are ca scop păstrarea moștenirii de creație a cuplului Doina și Ion Aldea-Teodorovici, care constituie o ilustră pagină din arta profesională din țara noastră și peste hotarele ei. Creația lui Ion Aldea-Teodorovici a pătruns adânc în inimile melomanilor și profesioniștilor prin lărgirea și transparența ei. Prin faptul că pentru participanții concursului este obligator o piesă din creația acestui cuplu se impune o mare responsabilitate în alegerea piesei respective și stimulează nivelul participanților.

Valentin Dînga, compozitor

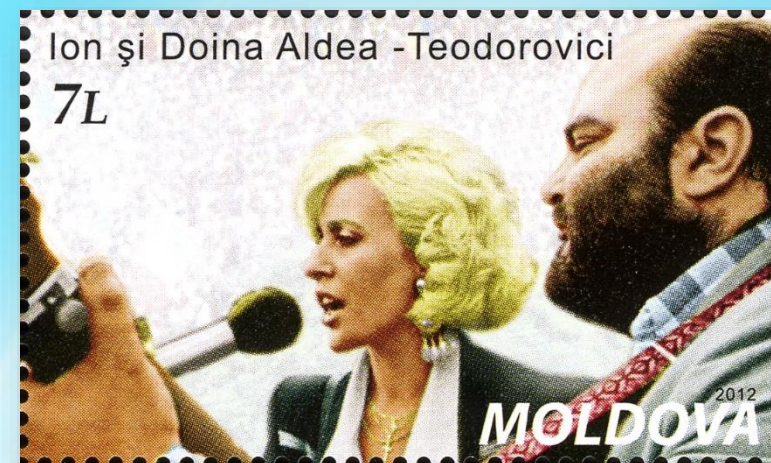

MASCA ALDEA -TEODOROVICI ION, 1985

MONEDE ȘI TIMBRE COMEMORATIVE: DOINA ȘI ION ALDEA-TEODOROVICI – DOUĂ INIMI GEMENE (ÎN CIRCULAȚIE DIN 3 AUGUST 2010, 2012)

LICEUL TEORETIC CU PROFIL DE ARTE „ION ȘI DOINA ALDEA-TEODOROVICI”

<https://liceul-teodorovici.md/>

Înmormântarea lui Ion și Doina Aldea-Teodorovici a avut loc la 3 noiembrie 1992 la Cimitirul Central din Chișinău.

O asemenea mulțime n-a mai fost adunată de la proclamarea independenței. „Întreaga Republică Moldova și-a luat rămas bun de la Doina și Ion Aldea-Teodorovici care, în scurta lor viață pământească, au devenit un simbol al cântecului de libertate și a celor mai sacre aspirații ale românilor din stânga Prutului. Cei doi neîntrecuți cântăreți, Doina și Ion, nedespărțiți în moarte ca și în viață, au rămas să-și doarmă somnul de veci alături, lângă biserica vechiului cimitir al Chișinăului”.

Două inimi gemene și un cânt de dor - Doina și Ion Aldea-Teodorovici. Două inimi care au bătut în același ritm și-au ars în același foc sacru pentru tot ce este frumos și pentru același ideal național. Ideal pentru care, de-a lungul istoriei, au plătit cu propria lor viață marile personalități ale literaturii și muzicii noastre.

S-au scurs 30 de ani de la moartea artiștilor Doina și Ion Aldea-Teodorovici. Soții au fost primii în Moldova anilor 90 care au cântat despre limba română și Eminescu.

Așa că din trupul mumei naționale a luat ființă un duet, un cuplu de oameni care au cântat durerile neamului, care au pus pe note sentimentele și frustrările unui popor indecis prin definiție. Uniți atât pe pământ printr-o căsătorie, cât și în ceruri prin spirit, Ion și Doina Aldea-Teodorovici sunt figuri emblematice ale patrimoniului nostru cultural.

Iată de ce, în acest material, Biblioteca Științifică a decis să le aducă acest elogiu.

Autor Sculptorul: Iulian Canașin

Arhitect: N. Zaporojan

Ctitor: A. Josan. Datare 1999

Localizare: Mun. Chișinău, str. A. Mateevici

RESURSE ELECTRONICE

- Colecția Bibliotecii Științifice USARB – <http://primo.libuniv.md>
- http://istoria.md/articol/680/Ion_%C5%9Fi_Doina_Aldea_Teodorovici
- <https://tv8.md/2021/10/30/de-29-de-ani-fara-doina-si-ion-aldea-teodorovici-regretatii-artisti-sunt-comemorati-astazi-de-rude-prieteni-si-admiratori>
- <https://www.himoldova.md/en/md/monument-to-ion-and-doina-aldea-teodorovici/>
- <https://versuri.third.com/ion-si-doina-aldea-teodorovici/eminescu/>

Realizat:

**Elena ȚURCAN, bibliotecară,
SECȚIA DE RELAȚII CU PUBLICUL**

**Valentina TOPALO, bibliotecară principală,
CENTRUL MANIFESTĂRI CULTURALE**

2022